

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A román követ Bethlen miniszter- elnök vacsoráján

— Budapesti tudósítónktól —

Bethlen István magyar miniszterelnök és felesége tegnap este vacsorát adtak a miniszterelnökségen. A vacsorán hivatalosak voltak a budapesti spanyol, angol, finn követek és Starcea ezredes román követ. A vacsorán hosszas diskurzus folyt a magyar-román megegyezés előnyeiről.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK	5727,0
LONDON	2462,0
PARIS	3167,0
PRAGA	1705
BUKAREST	29,
BUDAPEST	0075
BERLIN	10 000 127
BECS	10 000
MILANO	249250

Idegenforgalom Nagyváradon

Az elmúlt éjjel a következők érkeztek Nagyváradra és az alanti hotelekben szállottak meg:

Park-szállóba: Kis Kornél tanuló Marosvásárhelyről. Mobil István igazgató Margittáról. Kitter Ignácz és neje építész Debrecenből. Bálint Pál igazgató Aradról. Fleischer Jakab gyárigazgató Szombathelyről. Donáth Sándor kereskedő Budapestről. Silber Emil igazgató Bukarestből. Sovrin Atanaziu kereskedő Temesvárról. Kökény Sándor kereskedő Budapestről.

Rimanóczy-szállóba: Gyárfás Hugó mérnök Budapestről. Szántó István kereskedő Nagykárolyból. Adorján Antal kereskedő Kolozsvárról. Seermann Imre kereskedő Aradról. Weisz Sándor kereskedő Szalontáról. Ligeti Manó igazgató Budapestről. Köhn Sándor hivatalnok Budapestről.

Metropol-szállóba: Braun Irén tanárnő Budapestről. Sweid Mayer utazó Máramaroszigetről. dr. Gergely Istvánné Budapestről. Cartal Emánuel kereskedő Bukarestből. Lichstein Judit kereskedő Nagyszebenből.

Miniszteri rendelet eltiltja a városi közellátást

Érdekes tartalmu miniszteri rendelkezés érkezett ma délelőtt a polgármesteri hivatalhoz. A belügyminisztérium elrendeli, hogy a városok a jövőben nem foglalkozhatnak közellátással és hatáskörük csak addig terjed ki, amennyire a költségvetés után

nyertek felhatalmazást. Egyszóval a város nem vásárolhat sem cukrot, sem pedig lisztet. A tisztviselőknek olcsóbb élelmiszerekkel való ellátásáról a direkt e célra alakult szövetkezetek kötelesek gondoskodni.

A Romániával történt megegyezést Bethlen miniszterelnök bejelentette

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyar nemzetgyűlés öszszevont bizottsága megkezdte a szanalási javaslat általános vitáját. Bethlen István miniszterelnök szólalt fel elsőnek. Hosszasan beszélt a szanalási kölcsönről és

kifejté azokat az okokat, amelyek a Romániával való megegyezést szükségessé tették

a jóvátételi kárpótlás kérdésében.

A kisantant sulvt helyezte arra hogy a magyar szanalási program végleges megállapításával

egidejűleg tisztázzák a reparáció ügyében fennálló függő kérdéseket.

A kibocsátandó kölcsön elhelyezését illetőleg bizik abban, hogy a Népszövetség segítségével eredményesen lehet keresz túlvinni.

Az ülést holnap folytatják.

Averescu újabb harci riadója

A végsőkig küzdeni akar a kormány ellen

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Tegnap este az Averescu-párt központja nagygyűlést rendezett, amelyen maga Averescu tábornok is megjelent. Francu Jasi volt munkaügyi miniszter a bukaresti szervezet nevében köszöntötte az olasz földről visszatért pártvezért és kérte, fogjon hozzá a kormány megbuktatásához. Rámutat az országban általánosan uralkodó elégtelenségre és felhívja Averescut, hogy amint 1920-ban azt írta kardjára: „az ország nyugalma”, — ugy most is adia meg a a jelt és vesse abba a halhatatlan kardpengébe: „az ország megmentése 1924-ben”.

Averescu tábornok felszólalásában köszönetet mondott a szíves fogadtatásért. Elmondja, hogyan fogadták Olaszországban, amelyet — a pillanatnyi kellemetlenségektől eltekintve — Románia jóbarátjának tart. A belpolitikai helyzettel foglalkozva kijelenti, hogy már úgy tekint, mintha meg is indult volna a harc a kormány ellen.

— Máskor talán — mondja Averescu — elhamarkodottnak tekintettem volna a harcot. De a

mai helyzetben továbbra is haslasztgatni: azt jelentené, hogy még jobban elmérgesítjük a helyzetet. Ha majd az ország valamennyi demokratikus erőtnvezője megérti hogy micsoda az ország érdeke és mik a jövő veszélyei, akkor a kicsinyes pártérdeken felülemelkednek és

Felmentett a váradi törvényszék egy felségsértéssel vádolt hadiözvegyet

Négy esztendővel ezelőtt történt, hogy Gurány községben Mihence Iliana hadiözvegy összeveszett a falu jegyzőjével és erős felindulásában ezt a kijelentést vágta a notárius fejéhez: — Verjen meg az Isten téged is, meg a császárt is, mert háboruba vitte a fiamat és megölte!

A jegyző felségsértésért feljelentette a hadiözvegyet, akit a nagyváradi törvényszék büntetőtanácsa folytatolagos tárgyaláson ma vont felelősségre.

Mihence Iliana védője Bledea László dr kifejtette, hogy a fel-

oldalunkon fognak harcba vonulni e kormány megbuktatására. Ha pedig a többi demokrata erőtnvezők most el is hanyagolják ezeket az érdekeket, mi cövedül folytatjuk a harcot és küzdeni fogunk abban a meggyőződésben, hogy az ország javára eszelekszünk és hogy diadal lesz osztályrészünk.

A gyűlés után a résztvevők még hosszasan ünnepelték Averescut.

Morgan amerikai milliárdos Prágába és Pesire várják

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból jelentik: I. P. Morgan a világhírű newyorki bankcég főnöke Budapestre és Prágába utazott. Hír szerint utazása a magyar kölcsöntárgyalásokkal van összefüggésben, azonkívül néhány csehszlovákiai bankkal folytat tárgyalásokat egy tízmillió dolláros rövidlejáratu hitel folyósítása tárgyában.

A Morgan ház hivatalosan cáfolja a budapesti utazást és azt mondja hogy Morgan üdülés szabadságra utazott Európába.

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	450
OSZTRÁK KORONA	368
CSEH KORONA	375
FRANCIA FRANK	1080
DOLLAR	192
SVÁJCI FRANK	3335
FONT STERLING	830
LIRA	845

Dorian Filmszínház nagy és kisterme

Ma
Shakespeare
halhatatlan
remekműve
először
filmen

A velencei kalmár

8

nagy felvonásban
Henny Porten
Harry Liedtke
Werner Krauss
Jacob Tiedtke, Lia Eibenschütz, Ferdinand von Alten

A Népszövetség főtitkárának pesti kalandja

Nyomozás az elloptott aranyóra után

Nem mindennapos lopás ügyében nyomozott a múlt héten a budapesti főkapitányság. Az egyébként közönséges és gyakori lopást az teszi érdekessé, hogy károsultja: Avenol, a Népszövetség főtitkára. Amint ismeretes, Avenol a népszövetségi delegáció egyik vezető tagjaként érkezett Budapestre, de mindjárt másnap súlyosan megbetegedett és a delegáció egész itt időzése alatt influenza-zából származó tüdőgyulladással feküdt Hungária-szállóbeli lakásán. Akik szobájában fölkeresték, ott áttak a beteg éjjeli szekrényén egy kis sárga bőrtokos utóirat. Leginomabb svájci gyártmány volt, 200 frankba került és a Népszövetség főtitkára ennek a kis uti órának köszönhetette, hogy a budapesti rendőrséggel dolga akadt.

Amikor Avenol jobban lett, orvosai azt tanácsolták, hogy a Türr István-utczára néző szobáját levegősebb, déli fekvésű dunai szobával cserélje föl. Legutoljára masabbnak erre a Hungária 101-es szobája látszott, amelyben már évek óta Noseda olasz ezredes, a katonai ellenőrzőbizottság elnöke lakott. Az ezredes készséggel engedte át helyét Avenolnak és az átköltözés megtörtént. A beteg Avenol új szobájában tovább is ott ketyegett az ágy mellett a kis bőrtokos svájci óra. Egy szép napon, amikor Avenol fölébredt, nem hallotta a megszokott ketyegést, azt hitte, hogy az óra megállt, föl akarta huzni, utána nyúlt, odanézett és — csak hiút helyét látta.

Keresték az órát mindenütt, de sehol sem találták. Avenolt bosszantotta kedvenc órájának eltűnése, a szálloda vezetését is fölötte keletlenül érintette, hogy ez a Hungáriában egyébként ritka baleset éppen ilyen illusztris vendégnél történt. Értelmeztek tehát a főkapitányságot, ahonnan azonnal detektívek jöttek és hamarosan nyomozni kezdtek Avenol utáni.

tokzatosan eltűnt órája után. Kihallgatták a szálloda személyzetét, a munkásokat, akik a Hungária belső renoválásán dolgoznak, izgatottan kutattak a tolvaj után, végül is egy fiatal szobalányt, a kire gyanújuk irányult, előállították a főkapitányságra. Néhány órai vallatás után kiderült, hogy a lány ártatlan és elbocsátották a rendőrségről.

A gyanu most már Avenol ápolónőjére terelődött, aki állandóan a beteg mellett tartózkodott. Amikor a nyomozásnak erről a fázisáról Avenol tudomást szerzett, határozottan kijelentette, hogy öneládozó ápolónőjéhez, akiben teljesen megbízik, még a gyanu árnyéka sem férhet. Ha a detektívek más irányban nem tudnak eredményt elérni, akkor ő inkább lemond eltűnt órájáról, de az ápolónőt nem engedi a rendőrségre idézni. A detektívek írásbeli nyilatkozatot kértek e fölé és erre Avenol írásban is kijelentette, hogy nem kívánja a rendőrségi nyomozás folytatását.

A főkapitányság természetesen honnarrta a Népszövetség főtitkárának kívánságát és a nyomozást rögtön beszüntette. Így utazott el Avenol óra nélkül, de amint megvizsgáltatódva mondotta:

— Sans montre de vole, mais en bonne santé; — óra nélkül, de egészségesen.

* Az Apolló mozgószínházban ma, kedden utoljára látható az idény legszebb filmje: *A rejtelmek háza* első része. Tekintettel arra, hogy y az első rész 10 hosszú felvonásból áll, melynek levetítése teljes két órát vesz igénybe, ezért az előadások pontban 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

* Április 1-étől teljesen új műsor az Excelsior barban. Kezdeté 11 órakor.

HIREK

* Kereskedelmi alkalmazottak és tisztviselők f. hó 2-án este 8 órakor a záróra ügyében taggyűlést tartanak, mely tárgynak fontosságára való tekintettel felkérnek a tagok a teljes számban való megjelenésre. A vezetőség.

* Megnyit a nagyváradai tüdőszanatorium. A vasut közelében a szőlőhegyek között felvő nagyváradai tüdőszanatorium megnyitott. Szanatoriumunk a leghigiénikusabban berendezett és a legmodernebb gyógyeszközökkel van felszerelve: hidegvíz gyógyintézet, magaslati fekvőcsarnokok, quarc lámpa (kékfény) laboratorium és mesterséges pneumotorax stb. Jelenleg napiápolási díjaink a következők: I. oszt. betegek után (külön szoba) 150 lei, II. oszt. betegek után 80 lei és III. oszt. betegek után 40 lei. Igazgatóság.

* Április 1-étől teljesen új műsor az Excelsior barban. Kezdeté 11 órakor.

* „A velencei kalmár” — Dorian-filmszínház. Ma látható a Dorian-filmszínházban Shakes-

peare halhatatlan remekműve *A velencei kalmár* egy részben, 8 nagy felvonásban. A hatalmas filmremeket Fellner Péter Pál, *Essen grófja* világhírű rendezője rendezte filmre. Porziát Henny Porten, Bassaniót Harry Liedtke, Shylockot Werner Krauss alakítja. Kivülük még Lia Eibenschütz, Jacob Tiedtke, Ferdinand von Alten és még számos ismert filmszínész játszik a pazar kiállítású darabban, amelynek felvételei Velencében és Belmontban készültek. A csoda szép film csak csütörtökig marad műsoron.

* Ma és minden este Varga Stéfi közkedvelt zenekara hangversenyez a Széchenyi étteremben.

* Zenetanárok és növendékek figyelmébe! Az O-Schott kiadásban hegedű, zongora, ének és celló-művek számonként 9 lei. Hegedűs Hirlapiroda zeneműosztálya.

* Április 1-étől teljesen új műsor az Excelsior barban. Kezdeté 11 órakor.

* Kegyelet a Sas alatt.

„HERCULES” fehérnőmül a legszebbek és legolcsóbbak
Ephraio: Sas Passage-i lerakatánál

Nagy tömeg selyem flour és fátol

HARISNYA 63

beérkezett minden színben **Li párja**

BERMANNÁL Sas passage

30 napig nagy árusítást rendezünk harisnyak-női-, férfi teher- és műkötő.
Férfi zseflr ingek 195 leitől :: Női ingek már 66 leitől

A nagy árusítás alatt ingyen napot rendezünk, a kisorsolt napon vasárolt összeget minden vevő teljes összegében készpénzben visszatérítjük.

A nagy árusítás hétfőn reggel kezdődik

HATVANY

blanar—szücs

Reg. Ferdinand (Rákóczy-ut) 12.

Molykár ellen

megóvásokat elfogad

Nagy választék tavaszi

szőrmékben

PERSON

A Berson gummisarok és gummitalp ára
mai naptól kezdve tetemesen leszallitott.

Ma tiz esztendeje

Emlékezés történelmi napokra

A Nagyvárad Estilap ma új rovatot kezd, izgatón érdekes rovatot, amelynek ugy szólnán minden sora a legnyugtalanítóbb olvasmány a mai ember számára. Dante, mesterével Vergiliussal a Pokol kapujában állva a csodálatos költő sem képzelhette káprázatos fantáziájával azokat a kínzó rémségeket, amik tragikus évfordulón vérködön át, könnyek kiapadhatatlan Oceánján át tiz esztendő borzasztó szerencsétlenségének fojtó távolságából intenek felénk...

1914 tavasza. Április. A szentes nap gondtalan és boldog népek millióira szórta fényét. Békés, dolgos társadalmak törekedtek a tudomány, a művészet és minden szépség és minden öröm hitével építeni az új kor nagy-szerű műveltségére kégbenyúló székesegyházát. A népek éltek és örültek az életnek, az ég derűs volt, de áprilisban már el-elborult a horizont. Akik hallgatóztak, titokzatos földalatti neszeket érezhettek. Az atmoszférára tele volt elektromossággal és veszedelmes szikrák pattogtak a levegőben. Voltak, akik már hólvadáskor eljövendő nyári viharok fullasztó gázait érezték, jelekre figyeltek és jelekből jósoltak.

Most tiz év után nézzük ezeket a misztikus jeleket... és csakugyan süketek és vakok voltunk. Nekünk, akik átéljük a világ legszörnyűbb katasztrófáját minden szenvedésével, nekünk különösképpen érdekes most, visszamenően rádöbbenünk a régi eseményekben apró fényekre, rejtett tüzekre a messzi erdős ég pernyéire. Április már hozta ezeket a pernyéket. Az új generációnak a háború után serkenő fiatalságnak külön tragikus élmény megismerni a legvéresebb világtörténelmi korszak megszületésének misztériumát.

Az Estilap mátlól kezdve pontos adatok nyomán történelmi hűséggel közli a maguk megrázó összefüggésében a világháború kitörését megelőző idők eseményeit.

— ○ —

1914. Április 1.

Tisza István lapja, az Igazmondó erősen oroszellenes cikket közölt, amely diplomáciai konfliktust idézett föl. A cikknek kinos hatása volt Péterváron és Bécsben. Tisza Bécsbe ment tanácskozni Berchtold külügyminiszterrel. Az orosz sajtó hevesen támadja a magyar miniszterelnököt. Tisza nyilatkozik a Lloydban, hogy cikkét helytelenül fordították az orosz lapok.

Nagy feltűnést kelt a Frankfurter Zeitung jelentése, amely szerint Vilmos német császár találkozik Viktor Emánuel olasz királlyal. Az entrevue amelyhez politikai körökben igen messzemenő jelentőséget tulajdonítanak, sokat nyert fontosságát azáltal, hogy a két uralkodó között közöndös viszony a viszony régebben elhidegült.

Andrássy Gyula gróf, aki hosszabb időt töltött Brionban, vasárnap Corluba utazott. Vele egyidőben érkezett oda Vilmos német császár is. A magyar politikai hosszasan tárgyalt a német császárral.

Szapáry Frigyes gróf a monarchia pétervári nagykövete ma délután hosszasan tanácskozott Berchtold gróf külügyminiszterrel és Tisza Istvánnal. Azután Ferenc József fogadta a nagykövetet, aki holnap visszatér Pétervárra. Hír szerint az Igazmondóban megjelent cikkről nyújtott felvilágosítást gróf Tisza István.

Egy hét óta folyik a sajtócsatározás Szuchomlinov orosz hadügyminiszternek Vilmos császárral folytatott beszélgetése felett, amelyben állítólag a monarchia felosztásáról volt szó. A pétervári távirati iroda ma cáfolatot adott ki, azt hangsúlyozva, hogy a német császár és vendége között csakis katonai kérdésekről esett szó. A Temps a duma titkos ülésén tárgyalt katonai törvényjavaslatok hatásváltoztatásáról és az orosz légierő nagyszabású fejlesztéséről számol be.

Albrecht főherceg lefordította Herczeg Ferenc „Bizánc”-át

A Burgszínház szívesen előadná, de...

Bécsből jelentik: Kétségtelenül Herczeg Ferenc írói pályafutásának legmaradandóbb értéke a „Bizánc”, amely formájában, tartalmában, nyelvezetében és hatásában a magyar dráma klasszikusai sorában foglal helyet.

Herczeg Ferenc „Bizánc”-ának irodalmi jelentőségén túl, külön rendkívüli érdekessége, hogy a bizánci tragédiában a magyar összeomlást jósolta meg, amely ha nem is oly heroikus formák között, de mégis bekövetkezett 1917 decemberében.

Most

Albrecht főherceg azzal a kéréssel fordult Herczeghez, hogy engedné

Bukarest Dácia nevű előadótermében tegnap tartották meg a román kultúrliga gyűlését óriási közönség részvételével. Antonescu Emil egyetemi tanár az erdélyi románokról szólva, megemlítette, hogy négy millió erdélyi románnak csak négy középiskolája van. Boerescu ezredes az egyetemi ifjúsághoz intézett beszédében ezeket mondta: Önöktől várjuk azt, hogy a nagy pillanatban a zászlók alá sorakozva meginduljanak az erdélyi havasok felé.

Különböző német békeegyesület ma manifesztációt rendezett a népek békéje érdekében. A gyűlés főszónoka Glesswein Sándor kanonok volt, aki a békebarátok sokszor félreismert céljait és törekvéseit ismertetve, majd azt a felszólítást intézte a kulturális kormányzathoz, hogy mielőbb tegyenek előkészületeket a harmadik hági béke-konferencia sürgős összehívására.

meg a „Bizánc” német nyelvre való lefordítását

Herczeg a munkához készséggel adta hozzájárulását és a fiatal Albrecht egy fél év alatt le is fordította a „Bizánc”-ot. Amikor a főherceg elkészült a dráma személyesen vitte föl a Burg akkori igazgatójához, aki el is fogadta és a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott Herczeg művéről. A bécsi forradalom természetesen levette a Burg játékindjéről Albrecht fordítását és éppen a fordító személye miatt, ma nincs is lehetősége annak, hogy az osztrák köztársaság színháza egy habsburgi főherceg fordításában adja elő a „Bizánc”-ot. Nincs tehát más hátra, mint újra lefordítani...

Csak május végén ül össze újból a kamara

Milyen törvényjavaslatokat fognak letárgyalni

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Mivel a királyi pár külföldre utazik, a kormány kénytelen lesz lemondani nagy részéről annak a törvényhozási programnak, amelyet a jelenlegi parlamenti ülésszak tartamára előirányzott.

Az *Universul* hivatalos helyről úgy értesül, hogy noha nemrég a kormány elhatározta az ülésszaknak április 19-ikén való felfüggesztését és május 1-én való megnyitását, — mégis ez a határozat most módosul, mert a királyi pár nyugateurópai körutja idején nem lehet dolgoznia a törvényhozó testületnek. Ez állítólag magának a királynak az álláspontja.

A parlament, ezek szerint, április 10-én szabadságra megy és csak május 25-én ül megint össze. Valószínű, hogy május 25-én Bratianu miniszterelnök királyi kéziratot olvas fel az ülésszaknak július 1-ig való meghosszabbításáról.

Az állami vállalatok üzemesítéséről szóló törvényjavaslaton kívül — amely jelenleg a kamara előtt van — a fontosabb törvényjavaslatok közül csak a kö...

a vizügyi, a hadsereg szervezéséről és az elemi oktatás reformjáról szóló javaslatot.

Elhalasztják a következő fontosabb javaslatok tárgyalását: a közigazgatási reformról és a bányáról szólókat. A kereskedelmiügyi miniszter kijelentette, hogy a bányatörvényjavaslat csak ősszel kerül a parlament elé.

Bankvezérek afférja a magyar kereskedelmi miniszterrel

Nehézségek a magyar kölcsönelőleg folyósítása körül

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A párnázott ajtóju világból, ahol a pesti bankvezérek tanácskoznak, ritkán kerülnek ki részletek a nyilvánosságra. Most e bizalmas konferenciából a vihar vihar hangja árad.

A pesti nagybankok ugyanis megdöbbenéssel és méltatlankodással fogadják a magyar kormány az az eljárását, amely a kedden esedékes aranykölcsön előleg alkalmából velük szemben tanúsít. Amikor az elmúlt héten Bethlen István magához kéri a miniszterelnökségre a pesti pénzügyi vezetőit, hogy az aranykölcsön jogyzására szolgál-

Miért stabil az olasz valuta

A fascista pénzügyminiszter expozéja

Rómából jelenti a Stefanina ügynökség: A pénzügyminiszter pénzügyi expozéjában kijelentette, hogy a fascista kormány hivatalbalépése óta négy-öt milliárdos deficitet tüntetett el a költségvetésből. Az elmúlt évben 32.000 köztisztviselőt bocsátottak el. Olaszország fizetési mérlege kiegyenlítettnek tekinthető, ezzel magyarázható az olasz valuta stabilitása szemben az angol és amerikai valutákkal.

Franciaországban megszűnnek az államtitkárságok

Párisból jelenti a Havas-ügynökség: A minisztertanács elhatározta, hogy valamennyi államtitkárságot megszünteti.

326 millió dolláros hadügyi költségvetés

Washingtonból jelenti a Reuter-ügynökség: A képviselőház elfogadta a hadügyi költségvetést, amely 326 millió dollár kiadást irányoz elő.

Titokzatos bárka a Dnyeszteren

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Jasi jelentés szerint az ottani hatóságok azt az értesítést nyerték, hogy a Dnyeszternél véres összecsapás történt a következő körülmények közt:

Két nappal ezelőtt éjnek idején a Dnyeszter partján fekvő Lipcani község közelében a gránicsárok észrevették, hogy a túlsó oldalról egy bárka igyekszik átjutni a román partra. A sötét ellenére ki lehetett venni, hogy a bárkában három egyén ül.

A gránicsárok „Állj!” kiáltására a bárkában ülő alakok azzal feleltek, hogy szaporán tüzelni kezdtek, majd kézigránátokat dobáltak a határőrök felé és azután visszaveztek az orosz partra. A gránicsárok lőttek a bárka után. Egy román katona megsebesült. A hatóságok úgy vélik, hogy az oroszok ágenseket akartak Besszarábiába csempészni.

kép, mint a tőzsdén való papíreladások után nem szerezhették be, ami egyúttal a saját értékeik árfolyamának leromlásával jár.

Tegnap aztán fölvonultak Korányi József új pénzügyminiszterhez: Weisz Fülöp, Kovács Géza, báró Madarassy-Beck Marcel, Horváth Lipót és báró Kornfeld Pál. Előzetes tárgyalásaikról azonban valamely utómódon tudomást szerzett Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter, aki megjelent a pénzügyminiszter szobájában és szelid természetével ellenkező hangon szólott bele a tárgyalás menetébe. Walkó miniszter bármely gyűlés elnöke bizonyára nyugalomra intette volna, ha egy gyűlésen használja azokat a kifejezéseket, amelyekkel megfedte Magyarország pénzügyi nagyjait.

Vasárnap délelőtt a Tébe plenáris ülést tartott a Hitelbank palotájában, ahol délelőtt 11 órától délután 3 óráig tartó ülésen részletesen megvitatták a kormány-nak sérelmezett eljárását. A konferencián az összes budapesti nagybankok képviselői megjelentek. Ullmann Adolf és Kornfeld Pál báró, Krausz Simon, Madarassy-Beck Marcel báró, Fehér Miksa, Ernyey Károly, Horváth Lipót, Schwartz Alfréd vettek részt. Elsőnek Ullmann Adolf báró szólalt föl, aki kijelentette, hogy a bankok képviselői sértve érzik magukat Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszternek a pénzügyminiszternél szombaton lefolytatott tanácskozások során tanúsított magatartása miatt. Walkó Lajos ugyanis olyan hangot ütött meg a nagybankok képviselőivel szemben, amit a Tébe kénytelen visszautasítani. Ezután Ullmann báró részletesen elmondotta véleményét a szanálási javaslatról, kifejtve azt, hogy teljesen lehetetlen minden terhet a bankokra és az iparra áthárítani és hogy a szanálási program csak úgy sikerülhet, ha nemcsak a bankokat, az ipart és a kereskedelmet adóztatják meg, hanem a földtulajdonosok is hasonló arányú megterhelést viselnek.

Az ülésen résztvevők nagy izgatottsággal hallgatták végig báró Ullmann Adolf szavait, állandóan helyeseltek és sok bank vezetője azon a véleményen volt, hogy ne adják meg a 25 millió aranykoronának megfelelő kölcsönfelőleget.

Egymás után szólaltak föl a bankvezérek, Ullmann Adolf után Krausz Simon, majd Horváth Lipót következett és részletesen kifejtették, hogy a szanálási programnak csak úgy lehet eredménye, ha az minden társadalmi réteget egyenlő arányban adóztat meg. A szónokok elmondották, hogy a kormány valójában föltrevezte a bankokat, amikor azzal biztatták őket, hogy ha március 31-ig beülzetik az aranykoronafelőleget, akkor nem nyúl a kormány a vagyonválság fegyveréhez és most mégis ezt teszi.

Reggelire, uzsonára vacsorára, előételnek legolcsóbbak a Kemény Testvérek

Májpástétom Haschéé Guivások

1/2, 1/4, 1/2, 1 kgr. dobozokban továbbá

Frankfurti virsli

Kapható minden jobb fűszer és csemegeüzletben. Viszontelárusítók részére lerakat

Klein Ödön

Oradea-Mare, Str. Petru Maior (Or-u.)
7 szám. Telefon 7-10.

Kemény Testvérek konzervgyára Salonta-Mare

Városi Villamosmű (Üzlet az Apolló-palotában) Csillárok és villamos berendezések

Dreher- Haggenmacher nagyváradai sörgyár Sör-kóstoló

Kornweisz Bulevardul Regele Ferdinand (Moskovits-palota) Művészi képkeretek

Victoria Kertgazdasági r. t. Bulev. Regele Ferdinand 53 Dísznövények, virágmagvak

Klein Simon Str. I. Vulcan (Nagy Sándor-u.)

Szalmakalapok

Barna Miklós Bulev. Regele Ferdinand 2 Illatszerek

Heller és Deutsch Bulev. Regele Ferdinand 20 Férfi- és női kalapok

Lőrincz Arthur Strada Poşiei (Uri-utca) 5 Vízvezeték és központi fűtés

Kálmán Sándor Piaţa Unirii Ekszerek, ötvösművek

Derby (volt Hungária) cipőgyár r. t.

MINERVA nyomdai műintézet Sas-passage

Husvéti kiállítás a nagyváradai Kath. Körben 1924 április 12-13 A résztvevők I. csoportja

Jelenkezni lehet még
a Hegedűs Hirlapíródában

Sonnenfeld Adolf R.-T. Litografia domborműnyomda papír nagyáruház

Masits Str. Vlahuţa (Szl. János-utca) 2 Szörmék

Kemény Testvérek Nagyszalonla Csemege huskonzervek

Hercules Sas-passage Férfi- és női fehérneműek

„Alt-Wien“ (Virányi Béláné, Str. Calvin Ritók Zsigmond-utca 30 Antiquitások

Goldberger Lajos Str. Alexandrii (Teleki-utca) 16 Vízvezetési berendezések

Frölich János Bulev. Regele Ferdinand 7 Hentesáruk

Özv. Steinfeldné és Stern Bul. Reg. Ferd. 10 (Stern-palota) Modern képkeretek

Székely Zoltán Bulev. Regele Ferdinand 12 (Apolló-épület) Perzsaszőnyegek

Peterdi-szalón Str. St. Ladislau (Körös-u.) 10 Kézimunkák

Feketeerdői üvegipar Részvénytársaság

Színház

HETI MŰSOR:

Szerda délután: A vén gazember, mérsékelt helyárakkal, kezdete fél 4 órakor.
Szerda este: Román előadás, kezdete 9 órakor.

Csütörtökön: Pompadour, bérleten kívül, Zöldhelyi Anna vendéglátékával, premier helyárakkal.

Péntek délután: Tangó királynő, mérsékelt helyárakkal, kezdete fél 4 órakor.
Péntek este: Román előadás, kezdete 9 órakor.

Szombat délután: Vigözvegy, Zöldhelyi Anna vendéglátékával, mérsékelt helyárakkal, fél 4 órai kezdettel.

Szombat este: Pompadour, bérleten kívül, Zöldhelyi Anna vendéglátékával, premier helyárakkal.

Vasárnap délután: Bajadér, mérsékelt

helyárakkal, fél 4 órai kezdettel.

Vasárnap este: Kék postakocsi, bérleten kívül.

Hétfo: Czizánybáró, operette repris, A bérlet 99. szám.

— Vén gazember. Szerdán délután 3 és fél órai kezdettel tart előadást a magyar színház, amikor is Harsányi Zoltán Vén gazember című darabját adják. A címszerepet most is Tóth Elek játssza.

— Pompadour Zöldhelyivel. Fall Leó nagysikerű operettjét a Pompadour csütörtökön és szombaton este vendégfellépés teszi érdekessé. A Pompadour 14-ik és 15-ik előadása Zöldhelyi Annával a címszerepben lesz ezen a két napon. A többi vezető szerepet Borovszki Zoltán

Misoga, Madas, Galambos, Földes, Vigh, Sorr és Berengh játsszák.

Belérés a Dorian-filmszínházban

Szombatra virradó éjjel Ferenci Károly betört a Dorian Filmszínház pénztárába, mert nem volt türelme megvárni, míg reggelipénztárnyitáshál jegyet váltthat

A velencei kalmár-hoz.

— Tangó királynő. Pénteken délután 3 és fél órakor tart előadást ismét a magyar színház, amikor is Lehár szép zenéjű operettjét a Tangó királynő kerül előadásra a már ismert kálmár szereposztásban.

Válás után

Bemutató a színházban.

Egy tollforgató kolozsvári ügyvédnek, dr. Karácsonyi Benőnek a színművét mutatta be tegnap este a váradai színház. A *Válás után* a címe az ügyes kézzel megírt társadalmi színjátéknak. A diágyerek tiszta erkölcsi mentalitását viszi a családi élet apró tragédiáiba. A férfi elválik hitestársától, s az asszony külsőségeiben megtevesztő életét a gyerekek akarja megtorolni. De győz az élet okos belátása, s a gyermekén keresztül az eltávolodott házastársak ismét egymásra találhatnak.

Igaz, hogy a darab címe tökéletesen azonos Sardou ismert vígjátékával, de ez mit sem vonta le a *Válás után* tegnap esti fogadtatásából, amely a közönség meleg érdeklődésével találkozott. A Váradra jött szerzőt ötször hívták a lámpák elé. A főbb szerepekben kifogástalanul megállták helyüket. H. Körössy Juci, Harsányi Miklós, Sör Jenő és Berengh. A többiek igyekezete is lendített valamit a darab váradai bemutatójának nivóján.

A Garami és Buchinger elleni vádirat

Mint adtunk már arról, hogy a pesti ügyészség Garami Ernővel és még több emigránssal szemben az állami és társadalmi rend hatályosabb védehnéről szóló törvény alapján a magyar állam és nemzet megbecsülése ellen elkövetett büntett címén vádat emelt, mert a vádirat szerint Garamiék külföldön olyan működést fejtettek ki, amely az ország becsületét sérti és hitelét rongja. Amikor a vádirat beadása megtörtént, Garami Ernő és Buchinger Manó megbízásából Györki Imre dr. ügyvéd, nemzetgyűlési képviselő beadványt intézett a törvényszékhez és kérte a vádiratnak részére való kikézbítését. Ezt a kérelmet azonban a törvényszék elutasította.

Errevonatkozólag Györki Imre a következő nyilatkozatot adta:

— A vádirat kikézbítésének megtagadását kimondó végzést a törvényszék vádtanácsa arra a törvényre hivatkozva adta, aszerint a vádirat a terhelt kezébe került, amely szerint a vádirat a terhelt részére történt szabályszerű kézbesítés után kérhető a vádiratnak a védő kezébe leendő kiadása, viszont főtárgyalásra csupán olyan ügyet lehetett vinni, amelyben a vádiratot a terheltnek már kikézbítették s amikor a főtárgyalásra szóló idéző végzést a vádlott átvette.

— Az állam és társadalom hatályosabb védelméről szóló törvény a bünvádi perrendtartástól eltérően lehetővé teszi a terhelt távollétében nemcsak a vádirat elkészítését, hanem a főtárgyalás megtartását, sőt a büntetés megállapítását is. Akkor tehát, amikor a „hatályos” törvény ellentétben van a bünvádi perrendtartás elveivel, a legkevesebb, hogy a „hatályos” törvény alapján megindított ügyekben a távollévő vádlott helyett az őt megillető és a vádirat kikézbítésére vonatkozó jogot a védővel szemben érvényesítsék.

— Egyébként ebben a konkrét ügyben ez a sérelem csupán akadémikus, mert Garami és Buchingernek intenciója az volt, hogy védőjük ne adjon be kifogásokat a vádirat ellen, ezáltal sem akarták gátat vetni az ügy gyors lefolytatásának.

Rotschild özvegye Váradon

Wertheimstein Rózsi-ka nyolc napos látogatása

A váradai Wertheimstein-családnak az elmúlt nyolc napon át vendége volt özv. Rotschild Charlesné, Wertheimstein Rózsi-ka. A londoni Rotschild ház nemrég elhunyt fejének özvegye a gyászeset óta első ízben jött le a szülői házába, s tegnap délután utazott vissza Londonba. Az előkelő hölgy inkognitóban tartózkodott Váradon, s kizárólag itt élő testvéreivel, valamint Wertheimstein Viktor családjával érintkezett. Több ízben kinn járt a Rulikovszky-temetőben, ahol édesatyja hamvai nyugsznak.

Rotschildné tegnap délután három órakor utazott el automóbilon Nagyváradról fivére Wertheimstein Viktor, a Hitelbank helyettes főnökének kíséretében, aki veleutazik Bécsig, ahol Wertheimstein Henrik bankigazgatóval, a hajdani belényesi főszolgabíróval találkozik. Rotschildné a biharkeresztesi állomáson a magyar államvasutak szalonkocsija várta, s azon folytatta útját Budapest felé.

Vád- és védbeszéd a bukaresti fascista perben

— Bukaresti tudósítónktól —

A bukaresti diákok összeesküvési perében — mint már közöltük — egész éjszakai tanácskozás után az esküdtbíróság felmentő ítéletet hozott, s az összes vádlott diákokat azonnal szabadlábra helyezte. Az éj folyamán hangzottak el a vád- és védbeszéd, ezekről kapunk most részletes tudósítást.

Éjfél tájt került a sor Raico-viceanu főügyészre, aki sorban fejtegette a vádlottak bűnöségét. Feltűntette az összeesküvők készülődését addig az időpontig, amelyben a bűnjeiket lefoglalták. Részletezte a keresztény ingával való összekötést, továbbá a nemzeti védelem és a mai összeesküvés között fenforogó kapcsolatokat. Rámutatott arra, hogy a zsidóáldás alaplétele a bűnösökre vonatkozólag téves és anarchisztikus, amit eléggé bizonyít az a körülmény, hogy akiknek meggyilkolását elhatározták, nemcsak a zsidó társadalomban, hanem a román közéletben is hasznos tényezők. Megállapítja, hogyha az ifjuság követelményeit nem teljesítik, ezeknek a hasznos térfiaknak el kellett volna pusztulniuk. Külön foglalkozik Mota szerepével. — Codreanu úgy állítja be a főügyész, mint aki erőszak elkövetésére és gyilkosságok elkövetésére uszította.

A főügyész folytatólag megállapítja, hogy a bűncselekmény előkészítése miképpen tört több állampolgár élete ellen és miképpen törtékett polgárháború felidézésére.

Itt incidens támadt, mert az öreg Zelea-Codreanu a közönség köréből közbeszólt, mire az elnök kivezettette.

A nyugalom helyreállta után a főügyész körvonala az ügyre zett Zelea-Codreanunak az összes esküvésben való szerepét. Felfedni igyekszik a vádlottak céljait és hogy szimpadias jelenségekkel akarták a közvéleményt befolyásolni. Végül foglalkozott Motának legutóbbi tényével, hogy Vernicescut lelőtte. Mindezek után idézte Motának a kihallgatás alkalmával tett kijelentéseit, melyekből kitűnik, hogy a bűncselekmények gondolatához állandóan ragaszkodott. A főügyész két órakor fejezte be beszédét. Utána következtek a védőbeszéd.

Az elnök felkéri a védelmet, hogy az előrehaladott időre való

tekintettel beszédeiket fogják minél rövidebbre.

Dr. Paulescu védő egyetemi tanár kijelenti, hogy a mai tárgyalás nem csupán a vádlottak ügye, hanem a román nemzetnek egy más nemzet ellen való löpő. Hasonlít a Hora Closca és Crisan peréhez és a Tudor Vladimirescu görögök ellen folytatott harcához.

— Esküdt urak — mondotta Paulescu tanár — az a felmentő ítélet, amelyet önök ki fognak mondani, a román nemzet elismerésének korszakát jelenti, viszont, ha marasztaló ítéletet hoznak, ezzel nemzetünk rabságát ismerik el. A vádlott diákok nem bűnösök; ők nemzetünk egyetemleges érzelmeit fejezik ki s azért kérem önöket, mentsek fel őket, mert másképpen járva el, a nemzet ellen hoznak ítéletet.

— Ezek az ifjak — mondotta — hónapok óta szenvednek a vácarestii börtönben, mivel elég merészek voltak nemzetünk és vallásunk védelmére kelni a zsidósággal szemben, amely ben-

nünket le akar igazni. Most itélőhatalom előtt állanak annyira szenvedés után, amelyet a börtönben kellett kiállaniuk.

— Sok ezer ember feszült figyelemmel várja az Önök verdiktjét, amelynek meghallgatására oly sokan zárandokoltak élelmiszerekkel ellátva ide. Ezek az ifjak a legmagasabb érdekek szolgálatában cselekedtek s céljuk az volt, hogy Románia tisztán román állam maradhasson. Meg vagyok győződve, hogy az Önök verdiktje felmentő lesz s beszédemet ezekkel a szavakkal fejezem be: E derék ifjak homloka derült és tiszta, mint a mártíroké, mert ők is mártírok.

Harmadnapja ülészik egyfolytában a szerb szkupstina

Belgrádból táviratozzák! A szkupstina igazolóbizottsága szombaton késő este határozott nélkül oszlott szét. Az ellenzék körében emiatt arra gondolnak, hogy a kormány a költségvetési vita végéig el akarja halasztani a horvát képviselők mandátumának igazolását. Az ellenzék vezetői még tegnap este rögtönzött értekezletre ültek össze és ezen elhatározták, hogy minden rendelkezésre álló módot felhasználnak arra, hogy a költségvetés megszavazását megakadályozzák. A szkupstina elnöksége erre az obstukiós lépésre azzal válaszolt, hogy a plenáris ülést az esti órákban nem zárta be, hanem a költségvetést folytatógosan tárgyalatták. Az ülés megszakítás nélkül egész éjszakán át tartott és vasárnap délelőtt egy órai szünet után ismét folytatták a vitát. Az ülés este 7 órakor még tart. Az ellenzéki képviselők közül sokan iratkoztak föl és minthogy mindegyik szónok másfél órát beszélhet, arra lehet számítani, hogy a vitát legalább kedd reggelig elhúzzák.

Minden magyar gyanus volt Montekarlóban

Hajszja a megszökött pesti bankdirektor után

Budapesti tudósítónk jelenti: Amikor Budapestről a Róth és Társa-cég két tagja, Róth Ármán és Kormos Géza megszökött, a rendőrség körözőlevelet adott ki ellenük és ezt megküldötte Európába összes nagyobb városaiba. A budapesti főkapitányságon dr. Bede József rendőrtanácsos állandóan összeköttetésben állott a külföldi rendőrségekkel és igyekezett megállapítani a szökevények útját. Mint ismeretes, a Marseille-en át Algierba menekült Róth Ármán az afrikai kikötővárosban le is tartóztatták. A másik cégtársról megtudta Bede rendőrtanácsos, hogy Svájcba érkezett és onnan dél felé utazott, valószínűleg Monakóba. A budapesti rendőrség e hír vétele után azonnal részletes körözőlevelet küldött a monakói rendőrségnek és kérte az esetleg ott levő Kormos Géza azonnali letartóztatását. A Monakóba küldött körözőlevélre nemrég válaszolt az ottani rendőrség. A Budapestre érkezett átiratában a kis állam rendőrsége nagyszerű buzgalommal tesz tanúbizonysá-

got, mert ugyancsak alapos igyekezettel látott a nyomozáshoz.

Megírják, hogy a milliárdokkal megszökött Kormos Géza ki nyomozására megtettek minden intézkedést. Erről kézzelfogható bizonyítékokat is közölnek. Kiderült a monakói rendőrség Budapestre küldött leveléből, hogy Montekarlóban minden magyar férfit leigazoltak, külön választották azokat, akiknek Géza a keresztnévük és ezeket, valamint az ott lévő magyarok közül azokat, akiknek életkora megfelelt a körözött Kormos Géza életkorának, lefénnyképezték és az összes lefénnyképezett magyarok arképeit azzal a kérelemmel küldték vissza, hogy itt nézzék meg, vajon nincs-e a lefénnyképezettek között a keresett Kormos. Érdekes, hogy nemcsak a magyar utlevéllel érkezett magyarokat, hanem a cseh, jugoszláv és román utlevéllel utazó magyarok közt is kaptak Kormos után.

A budapesti rendőrség a beküldött képek között nem találta Kormos fotográfiáját.

Művészi fényképek Weisz és Miklós

Apolló-palota

A Biharmegyei Népbank Részvénytársaság 1923. évi zárszámadása

Vagyon Mérleg-számla Teher

Pénztár-készlet:			Alaptőke:		
Pénztárban — — —	873.489 43		Osztalék köteles — — —	8.500.000 —	
Pénzüintézeteknél — — —	312.453 03	1.185.942 46	Új kibocsátás — — —	1.500.000 —	10.000.000 —
Váltótárca — — —		10.131.325 45	Tartalékalap — — —	150.000 —	
Értékpapírtárca — — —		1.849.600 —	Kétes követelések tartaléka	300.000 —	
Ingatlanok — — —		1.019.403 67	Adó tartalék — — —	100.000 —	
Folyószámlai adósok — —		24.624.930 27	Hadiárva alap — — —	2.000 —	
Berendezés — — —		58.120 —	Nyugdíj alap — — —	106.050 —	658.050 —
Óvadékok — — —		1.899.000 —	Betétek:		
			Takarékbetétek — — —	14.280.624 44	
			Folyószámlai betétek —	3.558.622 53	17.839.246 97
			Hitelezők — — —		5.593.728 69
			Visszleszámitolás — — —		3.609.965 50
			Fel nem vett osztalékok —		56.061 25
			Ovadékok — — —		1.899.000 —
			Nyereség:		
			át hozat a múlt évről —	12.505 81	
			folyó évi nyereség — —	1.099.763 63	1.112.269 44
		40.768.321 85			40.768.321 85

Veszteség

Veszteség Nyereség-számla

Nyereség

Tiszti fizetések, üzleti költségek, kamatok, adók, leírások — — —	1.365.238 45	Kamat, jutalék és házbérlő-jövedelmek — — —	2.765.002 08
Kétes követelésekre tartalékolva — — —	300.000 —	Nyereség-át hozat 1922 évről	12.505 81
Folyó évi nyereség — —	1.112.269 44		
	2.777.507 89		2.777.507 89

Márkus Ignác
pénztárnok.

Oradea-Mare, 1923 december 31

Mayr Sándor
cégvezető, expert contabil

Az igazgatóság:

Dr. Cozma Gábor
elnök.

Felügyelő-bizottság:

Dr. Papp Ioan,
elnök.Altbach Dávid,
Friedländer Ernő,
Herváth Arpád,
Dr. Maier László,
Niszei Lőrincz,
Schvimmer Emanuel,
Vámos Jenő,Erdélyi László,
Friedländer Herman,
Hajdu Hugó,
Dr. Morvay Zsigmond,
Peter Julian,
Sonnenfeld Gusztáv,Dr. Fried János,
Hornyánszky Pál,
Láng Sámuel,
Dr. Neagu Cornel,
Rippner Farkas,
Szabadhegy Ernő,
Ifj. Weisz József.Bulzán János,
Dr. Bródy Sándor,
Faragó Jenő,
Dr. Oláh Béla,Dr. Raáber R. Arpád,
Dr. Rácz Dezső,
Dr. Szemes Ferenc,
Sonnenfeld Andor,Mezey Márton,
Korda Kálmán,
Török Győző,
Tempelean Dezső.Gobelinek
Kelinek
Selyem szítákMindenemű kézimunkák
és hozzá való anyagok„Peterdi”
Kézimunka-ipar
Str. Ladislau (Körös-u.) 10.
Kézi munka előnyomda.

Végre

kapható a
jó
minőségű

Dréher Haggenmacher

Sör kérjük mindenütt

Elsőrendű, arankamentes
lóhere és lucernamag
frissen őrölt

buzakorpa

kicsiben és nagyban. Fehér
bab, kapható bármily
mennyiségben a

Banca Frontiera

áruosztályánál. Str. General
Mosoiu (Mezey Mihály-utca)
No. 2. Bihoreana épület

Telefon 610.

Szavatolt valódi MÉZ kapható

Dzierzon méhészetnél

Str. Alexandril (Teleky) u. 32.

Elsőrendű száraz

csar és bükk tűzifát
méterenként, aprítva és va-
gonteteiben, legolcsóbb árban
házhoz szállítSchwartz József és fiai
Horia (Báthory)-u. 26. Telek. 13-03 és 703

APOLLO mozgószínház

Utoljára ma kedden

Rejtelmek

háza

első része.
10 felvonás.

Helyén marad az Aranyas-patika

Megírta az Estilap, hogy a kispiacra levő Aranyas-gyógyszertárát Csátáry Lajos háztulajdonos ki akarja lakoltatni, mert tűzveszélyesnek tartja a patika raktárát, ahol állítólag sok benzín van felhalmozva. A járásbírósgát két héttel ezelőtt olyan végzést hozott, hogy az Aranyasnak augusztus elsejére ki kell költöznie a Csátáry-házból. Most úgy értesülünk, hogy Csátáry Lajos és a patika tulajdonosa: Káin Eszter megegyeztek a helyiség további bérletére és így az Aranyas, amely 134 éve áll fenn a kispiacra, ezután is ott marad.

75
Lei

a I-a selyem flor fátyolharisnya

95
Lei

a I-a Mouszlin fátyolharisnya.

125
Lei

a I-a legszebb fátyolharisnya, ami eddig 195 Lei volt, 50 színben kapható

Vezér

áruházában
Piața Regina (Bémer-tér) 1.

Rendkívüli népszerűsége folytán sokan hamisítják, éppen azért csakis valódi védjeggyel ellátott Bráza sósorszeszt fogunk el. Kapható mindenütt.

A biharmegyei Averescu-párt népgyűlése Körösgyéresen

Turla Miklós dr védelmébe vette a kereskedelmet

A biharmegyei Averescu-párt vezetői: Jacob József, Horváth Endre és Turla Miklós dr vasárnap Körösgyére utaztak és ott a határmenti falvakból összesereglett népgyűlésen előtérbe hozták a politikai helyzetet. Jacob József a kormányzat hibáiról, az agrártörvény visszavonásáról beszélt. Turla Miklós dr a kormány gazdasági politikáját kritizálta.

Rámutatott, hogy a drágaságért a parasztot és a kereskedőt okolják, holott a parasztnak éppen semmi része sincs benne a kereskedő megkénytelen drágán árulni portékáit, mert 60-70 százalékos kamatot kell fizetnie a kölcsön után. Horváth esperes hasonló értelemben beszélt. A népgyűlés hallgatói és hosszan ünnepelte a szónokokat.

Olcsóbb lett a bérkocsi, de drágább lett a hus..

A városi tanács döntése alapján a 40 százalékkal redukált bérkocsi tarifa holnap, április 2-án lép életbe. A husárak és a többi élelmiszerárak csütörtökön

április 3-án lépnek életbe. Az új élelmiszerárak továbbra is változatlanok maradtak, csupán a sertéshus ára emelkedett 34-ről 36-ra és a zsir ára 62-ről 64 lejre.

Erkölcstelen merénylet a Rhédey-kertben

A rendőrség letartóztatta a támadókat

A kora tavaszi este langyos hangulatában sétál gyanútlanul két barátnőjével Torzsa Julianna fiatal kis cselédleány. A Magyar utcában elváltak egymástól és a kis Juliska egyedül bandukolt hazafelé a néptelen utcán. A Cuza Voda (Szacsavay) utca elején hirtelen három férfi toppant eléje, kik közül az egyik Aif Géza detektívnek adta ki magát és a megszeppent lányt igazolásra szólította. Torzsa Julianna égre-földre esküdözött, hogy ő ártatlan és egyszerű szövegval ugyan, de körülírta, hogy neki ugyan semmiféle olyan igazolványa nincs, amely egészségi viszonyainak rendszeres ellenőrzéséről tanuskodna. A gyengételen férfiak most már közrefogták a rémüldöző leányt:

— Gyérünk az őrszobára! — kiáltott az áldetektív.

Torzsa Julianna mit tehetett egyebet, lehorgasztott fővel haladt kísérelve, akik a zeg-zugos utcákon indiszkrét gesztusokkal kezdték molesztálni a most már zokogó kis cselédet. Végül a Kert-utca sarkán Aif Géza egy kapu alá vonszolta a kétségbeesett leányt, aki birokra kelt támadójával. Sikertült magát kiszabadítani. Lélekszakadva rohant támadói elől, ezek azonban utóérték. Most feltették Komáromi Károly bérkocsijára és kivitték a Rhédey-kertbe.

Ott aztán bestiális módon végzetek a lánynyal. Aif Géza és Dajka Zoltán ölelő karjaiból a bérkocsi Komáromi vonszolta magával nem kevésbé alias szándékkal. De Komáromi sem tárgyalt és a park szélén álló kocsi-akart feltenni a táromlygó leányt, akinek segélykiáltásaira ekkor már többen figyelmeztettek. A bérkocsi ijedten elbocsátotta a leányt és elvágatott.

Torzsa Julianna tépett ruháskájával, kócos fejjel állított be az őrszobára, ahonnan azonnal detektíveket küldtek ki a bestiális éjszakai lovagok elfogására. Hajnalra mind a négy támadót behozták a rendőrségre.

A remegő kis cselédet a rendőrök reggel a tisztiorvosi hivatalba vitték, ahol dr. Comsa János főorvos megállapította, hogy a támadók ártatlanságától erőszakkal fosztották meg.

Az első kerületi kapitányság a négy merénylőt ma reggel letartóztatásba helyezte és megindította ellenük az eljárást.

Tavaszi árvíz pusztít mindenfelé

Falvak pusztulnak el a Bodroghözben

Magyarország több részéből és Csehszlovákia egyes részeiből nagy árvízveszedelem híre érkezik. Különösen a Hernád és Bodrogmenti falvakban, egyes helyeken

a víz már olyan magas, hogy a lakosság csak csónakokon közlekedhetik.

Sok helyen a termények és háziállatok biztonságban való elhelyezésére sem lehet gondolni, mert

az árvíz a községet már teljesen körülzártta.

Cseh területen a deltában megduzzadt víz elöntötte a környéket.

A csehek erre átvágták a vasútvonal töltését és a vizet ráengedték.

magyar területen olyan helyekre, ahol ezelőtt árvízveszedelem nem volt.

A vetésekben óriási pusztítást vitt véghez az árvíz. Sárospatakon a Fazekas-sort teljesen elöntötte a víz.

Tokajon és környékén a veszedelem olyan nagy, hogy

a környékbéli községek teljesen pusztulás fenyegeti. Azon házak, amelyek huszonnégy órája állnak a vízben, bedőltek.

Bodrogkeresztúron a lakosságot kilakoltatják. A Duna és Felső-tisza apadóban vannak, míg a Bodrog, a

Három Körös és a Székely-

mos még árának. A Maros mentéről is nagyobb áradást jelentenek.

Budapesten az árvíz előreláthatólag nem emelkedik magasabbra, de már a budai alsó rakodópartok teljesen víz alatt vannak.

* Jelentkezniök kell a bérautóknak. Felhívom az összes bérautó és taxi tulajdonosokat, hogy 48 órán belül mutassák be az államrendőrség I. emelet 13. számú szobájában erre vonatkozó iparengedélyeiket, mert aki a felhívásnak nem tesz eleget autójával együtt ellesz távolítva az autóstandról. Horváth ügyosztályfőnök.

Nem jön

A velencei kalmár,

mert

már megérkezett

és naponta látható a

Dorian Filmszínházban

Antistia orasului Oradea-Mare
No. 4742—1924.

PUBLICATIUNE!

Pentru sprijinirea artei si a lucurilor de arte si pentru promovarea intereselor artistilor indigeni din partea Universitatii din Cluj s'a proiectat compunerea unui almanach al tuturor artistilor arhitecti, pictori si sculptori din Ardeal, pentru ca acest almanach sa aiba efectul dorit se recere ca acest se fie complet cuprinzand insina pe toti artisti arhitect pictori, si sculptori de pe teritoriul Ardealului. Chiar din acel scop sunt rugati toti arhitecti pictori si sculptori de pe teritoriul orasului Oradea-Mare ca indecurs de 8 zile sa inainteze la Antistia orasului Oradea-Mare str. Petru Maior No. 5. la Dl. Inspector de circumscripție Nestor Costa urmatoarele date.

1. Numele complet. 2. Domiciliul. 3. Studiile absolvate si directia in care lucreaza. 4. Operile principale executate si locul unde sa gasesc eventual si unele fotografii a operilor principale. 5. Date biografice a artistului. 6. Date referitoare la cartile studiate oamenilor de specialitate prin care sa apreciaze operile executate. 7. Distinctiile decorațiile si medaliile primite pe terenul artei cu indicarea ca dela care autoritate si pentru care lucre au fost primite.

Oradea-Mare, la 29. Martie 1924.

seful antist. orasului
Popa.

Interiur „Alt-Wien“

Antiquitások:

Márkás porcellán kristály,
keleti perzsa,
régí butorok,
kommod,
vitrinek,
szekretrék

Str. Calvin
(Ritoók Zs.-u.) 30. I.

BCU-Cluj-Napoca.

Uj kézimunka szalon!

Saguna (Kapucinus)-u. 19 a. ujonnan megnyitottam kézimunka szalonomat. Fehérnemű himzéseket, u. m.: Reneszánsz Rischelieu, Madeira, File és azsurozást gépen elvállalok. — Gépen készített himzések csupán árban különböznek a kézitől. Kérem a hölgyközönséget erről meggyőződni

Barta Macó

MEGHÍVÓ

A Biharmegyei Népbank Részvénytársaság t. részvényeseit ezennel meghívjuk f. évi április hó 8. napján d. e. 11 órakor Oradea-Mareni, Str. Cosbuc (Szalárdi-utca) 4. sz. a. üzlethelyiségünkben tartandó

rendes közgyűlésre,

melynek tárgysorozata:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadások megállapítása, a tiszta nyereség felosztása, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása. 2. Az alap-tőke felemelése. 3. Az alapszabályok módosítása. 4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása. 5. Esetleges indítványok. Oradea-Mare, 1924. március hó 27. napján. Az igazgatóság.

JEGYZET. Az alapszabályok 12. §-a szerint a közgyűlésen szavazati jogát csak az a részvényes gyakorolhatja, aki részvényét le nem járt szelvényével együtt a közgyűlést megelőző 3-ik nap déli 12 órájáig a részvénytársaság pénztáránál letette.

**Üzlethelyiség
központban
átadó**

Cim Hegedüs hirlapirodában

ASZÓDI

csokoládé
és disztójások vására
megkezdődött

Tearum továbbra is literje L. 26
Mazsola kilója L. 48. — Saját
darálású porcukor, mák, dió

Aszódinál, Sas-palota

Izabó van elég

de o csón és jól kizárólag

Dávid és Kohn

uri szabóknál

Strada Alexandrii (Teleky-utca) 4.
ruházoknál

Mindenféle

husvéti **פסח**

fűszerárak
legolcsóbb napi árban
kapható a

Wechsler Adolf és Társa Rt.-nél

Piata Mihai Viteazul
(Nagyplac-ter) 2

APROHIRDETÉSEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lei.

✪ LEVELEZÉS ✪

KOMOLY, rendkívül intelligens urileány nagy elfoglaltsága miatt ez utón keresi nagy kvalitású előkelő uriember ismeretségi házasság céljából. „Nagy kaliberű” jellegre leveleket a Hegedüs hirlapirodába. 208

SZOMORU özvegy bus életét, ki fordítaná ki rózsás oldalára. Cimeket Hegedüs hirlapirodába „Absolut” jellegre. 206

AZON hölgyek, kik szeretnek szolid, megbízható üzletben vásárolni Kertész Reclan szövet, selyem, vászon árak üzletét keressék fel a Royal mellett, Rimánóczy-utcán.

✪ LAKÁS ✪

MAGÁNOS asszonynak megfelelő egy szobátat lelépéssel elcserélném, egy szoba konyhással. Cim Szent Anna-utca 27. üzletbe. 150

ELCSERELNÉM 2 szoba, konyha mellékkelhelyiséges lakásomat, lehetőleg központban 3 szoba, konyha mellékkelhelyiséges, lehetőleg modern lakásért. Cim Hegedüs hirlapirodában. 190

KÉT intelligens személy teljes ellátást kap. Strada Vlahuta (Szent János-utca) 82. szám. 222

✪ ALKALMAZÁS ✪

MEGBIZHATÓ ember raktárnoki vagy ehhez hasonló állást keres. Cimet a Hegedüs hirlapirodába. 103

3 szoba, konyha mellékkelhelyiséges modern lakást keresek, lehetőleg központban. Cimem a Hegedüs hirlapirodában. 184

ELSŐOSZTÁLYU állandó munkára nagymunkások felvételnek, Lebóvits és fia szabó cégnél. 185

SZOBAFESTŐ segédek állandó munkára felvételnek Dávid Bernát és fia cégnél, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 19. szám. 227

ÜGYES kiszolgáló segéd azonnalra felvétetik, románul beszélő előnyben, Oláry I. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 7. 228

SUCHE zum sofortigen Eintritt beseres Deutsches mädchen zu einem 7 jährigen Mädel. Beer Str. Josif Vulcan 1. 223

JÓL főző mindenest keres kis család 15-ére. Cim a Nagyvárad kiadóhivatalában.

GYERMEKLEÁNYT keresek 15-ére. Cim a Nagyvárad kiadóhivatalában.

EGY németül tudó gyakornok szép kézirással felvétetik. Eugen Grosz si Comp. S. A. 220

KOCSIS felvétetik Siptzer Ede szőlőjébe, Dorogos oldal 32. (a hegyi orvos féle szőlő mellett) 217

SZAKÁCSNÉT és szobalányt keresek vidékre. Jelentkezni Strada Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 1. I. em. Roth Miklós. 216

SUCHE ein Fräulein zu 3 Mädeln. Sten Lajos, Calea Victoriei 50. 213

TANÁRNŐ idősebb kerestetik 12 éves leány mellé, ki a középiskolai tantárgyakon kívül a francia nyelvet és zongorát is tanítja. Cim a „Metropol” szálló portánál. 209

FIATAL leány mindenek szakácsnőnek felvétetik. Arany János-utca 17. 213

UTAZÓT, megbízható és elsőrendű munkaerőt keres nagyobb részvénytársaság. Fűszerszakmában jártas előnyben részesül. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével „Fűszer” jelige alatt Hegedüs hirlapirodába. 210

PERFECT szobaleány jó bizonyítványokkal felvétetik. Ujvári, Strada Teatrului (Színház-utca) 4. 214

HÁZMESTERI állás betöltendő lakás-csere ellenében, Szegő, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 35-b. 187

MÉRLEGKÉPES könyvelő magyar, német levelező óras könyvelést vállal. Cim Hegedüs hirlapirodába. 207

✪ ADÁS-VÉTEL ✪

KASSÁN levő 28 H. P. Laurin. Clement 6 üléses automobil egész jó állapotban olcsón eladó. Értekezni lehet a Hegedüs hirlapirodába. 158

GYERMEKKOCSI eladó. Strada Aurel Vlaicu (Vámház-utca) 1. 218

JÓKARBAN levő balkaros gép eladó. Értekezni Strada Bicerice (Templom-u.) 24. szám. Nemes. 104

ELADÓ tej szeperator, nagyon jó látcsó, Strada Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 116

„MENTOR” írógép látható írásu, használt, jókARBAN, olcsón eladó. Cim Hegedüs hirlapirodában. 743

GHETE szótárt megvételre keresek. Cim Hegedüs hirlapirodában. 132

PERZSA ebédő szőnyeget (nem újat) megvételre keresek kb. 4—4 és fél méretet. Cim Hegedüs hirlapirodában. 154

ELADÓ egy kijátszott egész 4/4-es hegedü olcsó ádban. Cim Piata Mihail Viteazul (Nagyplac-ter) 24. borbélyüzlet. 164

GOLYÓS prést keresek kölcsön vagy megvételre, Stern Béla műszerész Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 18. 224

ALIG használt 2 keményfa faragott szekrény eladó. Strada Vlahuta (Szent János-utca) 19. 226

SÜRGŐSEN átadó üzlet italméresi engedéllyel, lakással. Strada Alexandrii (Teleky-utca) 43. 229

KERESEK megvételre háromnegyedes hegedüt. Kurtág Buffet. 212

KÖNYVTÁR eladó, Cim Hegedüs hirlapirodában. 211

NAGYON szép fehér csikos között ruhák eladók. Szász, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. 89

✪ KÜLÖNFÉLEK ✪

KERTEK és udvarok ujonnan való parkirozását és már kész parkirozások rendbehozását vállalom. Cim: Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 28. Bereczky házfelügyelő. 177

KERTRENDEZÉST vállal rózsafák, buxusok, díszcserjék kaphatók. Czira kertészete, Strada Saleilor (Fűzes-utca) 219

ELVESZETT ma délelőtt a Parcul Traian (Széchenyi-téren) egy Erlich György Brünbe szülő levél, fontos katonai okmány. Kértek a b. megtaláló jutalom ellenében adja be a Hegedüs hirlapirodába. 225

GYERMEKE LESZ

a legelegánsabb a korzón
ha gyermekkoocsját

SZÓKE MIKLÓS-nál

Strada Vlahuta (Szent János-utca) 22. szám alatt szerzi be.

Ugyanott új huzatok, ernyők, gummizások és mindennemű javítások a legolcsóbban és leggyorsabban készülnek.

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növény
eleizsirt,
meri tiszta, egészséges és szapora

Kapható

שול פח

is

Koserni előállítva, szigoruan az orthodox izr. rituelek szerint
Fuchs Benjamin nagyváradi orth. iórabbi ur felügyelete alatt
Készíti a Fabrica Phenix
S. a. H. Bucuresti.

Oradea-mare képviselő:
FISCHER EMIL Parcul Stefan cel mare 11. — Telefon 962.

Magas árban veszünk

butort, szőnyeget, porcellánt, zongorát, Wertheim-kasszát, egész lakásberendezéseket. — Meghívásra házhoz megyünk

Beck és Benjamin

Str. Cogalniceanu (Váradi Zsigmond-utca 11.) Telefon 1708

Olcsón kiárusítjuk raktáron levő perzsa és gyári szőnyeget, ebédő és házőberendezéseket, annak bu orokai.

Nagyon szép
kézimunkák,
ágyterítők,
függönyök,
milliók,
futók,
abroszok,
szalvétákkal

érkeztek
és olcsón
kaphatók

Szász Annánál

Reg. Ferd. (Rákóczi-) ut 30. jobbra

**Használt, de jókARBAN levő
BUTOROKAT**

csakis **GRÓSZ** butor-üzletében
Baros-utca 6. szerezhel be
legolcsóbb árban.

Szerenfeld Adolf rész. társ.